

NEKAJ DEJSTEV O KOŽI IN PARAMETRI DERMADIAGNOSTIKE

Koža je naš največji organ, ki nas ščiti pred zunanjimi dejavniki, zagotavlja notranje ravnovesje, ščiti pred izhlapevanjem vode, ščiti pred mehanskimi dejavniki, uravnava stalno telesno temperaturo, ščiti pred UV sevanjem in je čutilo za tip.

V osnovi poznamo štiri tipe kože: normalna, suha, mastna, mešana. Ampak v realnosti pa ni tako črno – belo, tudi mastna koža nas lahko veže in se lušči, suha koža lahko dobi mozoljček in podobno. Koža se spreminja tudi z letnimi časi, spreminja se s staranjem, spremeni se ob uporabi različnih izdelkov.

Pri dermadiagnostiki merimo različne parametre v koži in lahko izvemo kaj se s kožo dogaja, ko enkrat to izvemo veliko lažje izberemo izdelke za domačo uporabo in tudi nego kože v salonu.

VLAŽNOST IN TEWL – voda deluje kot topilo in kot prenašalec snovi, sodeluje v procesih izmenjave snovi. Izparevanje vode je najvažnejši način za odvajanje telesne temperature. Na zdravi koži tvori poroženela plast učinkovito prepreko (bariero) za prekomerno izparevanje vode, na poškodovani koži pa se stopnja TEWL (transepidermalna izguba vode) močno poveča. Zato je pomembna uporaba izdelkov, ki zmanjšujejo izgubo vode oziroma omogočajo zadrževanje vode v poroženeli plasti kože. Tipični primeri so humektanti (to so snovi, ki pomagajo zadrževati vlago, npr. hialuronska kislina, uporabljajo pa se tudi »zapiralni« izdelki, ki z zapiralno plastjo in zaradi različnih učinkovin pomagajo pri regeneraciji kože in ob tem tudi ščitijo kožo pred zunanjimi vplivi npr. ceramidi, olja, maščobe.

SEBUM (LOJ) – izločajo ga žleze lojnice po posebnih izvodilih v lasni mešiček. Ker so lojnice pod vplivom hormonov in vegetativnega živčevja, povzročajo hormonski in živčni preobrati motnje v izločanju loja (npr. v puberteti spolni hormoni – akne). Loj maže kožo, lase in dlake, ter jim daje prožnost. Predstavlja pomembno vlogo zaščite pred izgubo vode, vpliva na fiziološki pH in deluje kot zaščita pred mikrobi.

PIGMETACIJE IN OBARVANOST KOŽE – pigmentacijo kože ključno določa pigment melanin, obarvanost kože pa je odvisna tudi od krvne cirkulacije kože, karotenoidov in debeline povrhnjice. Kožni melanin (temno obarvan) nastaja v melanocitih (»pigmentnih celicah«) in je dober absorber svetlobe (UV žarkov). Na pigmentacijo kože vplivajo različni faktorji: intenzivnost UV žarkov, procesi vnetja kože, nosečnost in jemanje kontraceptivov, staranje in nekatera bolezenska stanja.

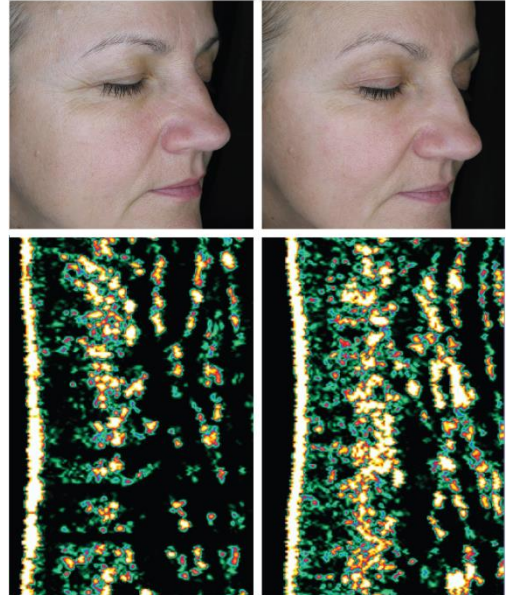
Hiperpigmentacija je povečana vsebnost melanina v koži. Barva spremembe je odvisna od količine, vrste, porazdelitve pigmenta v koži (temnejša barva – pigment je visoko v epidermisu).

ELASTIČNOST – prožnost oz. elastičnost kože je sposobnost reverzibilnega raztegovanja kože, t.j. obseg, do katerega se koža lahko raztegne in njena sposobnost, da se vrne v prvotno stanje. Za elastičnost in trdnost kože so v veliki meri določajo kolagen, elastin in mehki keratini.

S starostjo elastičnost upada zaradi običajnih procesov v celicah, dodatno pa jo zmanjšujejo poškodbe kolagenskih in drugih elastičnih vlaken zaradi zunanjih vplivov (UV žarki). Propad kolagena, ki se začne kazati po ca 40 letu, je naraven proces (zaradi oksidativnih procesov), ki ga pospešujejo motnje v organizmu (motnje metabolizma, vnetja, iritacije) ter tudi zunanji vplivi (npr. UV žarki preko tvorbe radikalov – radikalskih reakcij, kajenje, različne kemikalije, zlasti viri prostih radikalov). Navedene spremembe v sestavi oz. strukturi kolagena se navzven kažejo s poslabšanjem prožnosti in teksture kože (npr. nastajanje gub).

Da ohranimo kožo v ravnovesju, je potrebno pravočasno pričeti s stimulacijo nastajanja kolagena in zmanjševati propad. Takšen stimulator je npr. vitamin C, ki je koencim, potreben v procesih tvorbe kolagena. Obenem pa tudi antioksidant, s čimer lahko zmanjšuje učinke prostih radikalov na kolagen. Za ta namen so pomembni tudi maščobotopni antioksidanti (vitamin E, koencim Q, vitamin A,...). Pri stimulaciji kolagena so zelo pomembne tudi aminokisljine in peptidi, ki stimulirajo tvorbo kolagena ali zavirajo njegovo razgradnjo.

AIKON® | DERMA SYSTEMS

Face remodelling system

Jerica Pintar

Viri in literatura:

- Čeh F., Lorger M., Budin T., Žmitek J., Žmitek K.: Kozmetična nega I, gradivo za vaje, VIST, Ljubljana, 2010/2011.
- Keršmanc P.: Hiperpigmentacija in kemijski pilingi – gradivo za predavanje pri predmetu Kozmetična nega II, VIST, Ljubljana, 2015/2016.
- Lisjak M.: Uporabna dermatologija – kožne bolezni in tumorji v vsakdanji praksi, Ljubljana: Chiara, 2013.